

Юрківський О.Й к.е.н.,
Власюк Т.О., д.е.н.,
Державний університет "Житомирська політехніка",
м. Житомир

Е – РЕЗИДЕНТ ЯК СУБ'ЄКТ «ПОДАТКОВИХ» ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНУ

Розвиток міжнародних економічних відносин з кожним роком розширює можливості співпраці в торгових, фінансових операціях, зокрема і в галузі послуг насамперед послуг ІТ.

На початку 2023 року вперше в практиці ЗЕД діяльності поряд з статусом резидента та нерезидента постановою Кабінету Міністрів України було введено абсолютно новий статус господарюючих суб'єктів – е-резидент.

Електронний резидент або е-резидент – це іноземець, який досяг 18-річного віку, не є податковим резидентом України, отримав відповідні кваліфіковані електронні довірчі послуги та інформація про якого внесена до інформаційної системи "Е-резидент".

Даний статус відрізняється від традиційних і є по власній суті цифровим, направленим на залучення іноземних працівників в якості податкових інвесторів в Україні. Тобто в межах спрощеної систем оподаткування для іноземних громадян було запропоновано ефективний механізм сплати податків та складання звітів для е-резидентів.

Податкова служба має тісно взаємодіяти з комерційними та державними банками, які відповідно до законодавства є податковим агентом окремого іноземця.

При цьому листування національних контролюючих органів з платником, що набули статусу електронного резидента, здійснюється виключно засобами електронного зв'язку в електронній формі.

Податковою адресою електронного резидента визнається відповідно електронна адреса, яка зазначена особою у заяві для набуття статусу електронного резидента.

Згідно ПКУ та законодавства не можуть бути електронними резидентами наступні категорії осіб: громадяни України; іноземці, які мають право на

постійне проживання в Україні чи є податковими резидентами України; особи без громадянства; особи, які отримують доходи з джерелом походження з України за товари, роботи, послуги (крім пасивних доходів); громадяни або резиденти країни, визнаної державою-агресором або державою-окупантом, зокрема РФ; громадяни або резиденти країн, визначених Європейською комісією як країни із слабкими режимами запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Афганістан, Барбадос, Буркіна Фасо, Камбоджа, Кайманові острови, Гаїті, Ямайка, Йорданія, Малі, Марокко, М'янма, Нікарагуа, Пакистан, Панама, Філіппіни, Сенегал, Південний Судан, Сирія, Тринідад і Тобаго, Уганда, Вануату, Ємен, Зімбабве; громадяни або резиденти країн, внесених в «чорний» та «сірий» списки FATF.

Слід відзначити, що електронні резиденти, які зареєструвалися як фізичні особи - підприємці, здійснюють господарську діяльність виключно на користь нерезидентів України.

Е-резидент в податковому аспекті отримує статус фізичної особи-підприємця платника єдиного податку за ставкою 5 % на третій групі без сплати ПДВ, або 15 відсотків від суми зарахованих коштів (у разі перевищення відповідного ліміту).

За планами міністерств та уряду щороку на території України має планово реєструватися до 10 тис. е- резидентів, які, через єдиний податок, потенційно будуть поповнювати місцеві бюджети і фактично виступають податковими інвесторами, що є особливо важливим в період воєнного стану для забезпечення доходної частини бюджетів.

Україна переймає досвід Естонії, практики ООН, які теж використовують подібний статус в країнах, що розвиваються для посилення підприємництва.